

K O M U N I K A T
Z O M B I A N I A

Warszawa, listopad 2009

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/154/2009

**OPINIE O DZIAŁALNOŚCI
PREZYDENTA, PARLAMENTU,
ZUS, ABW I CBA**

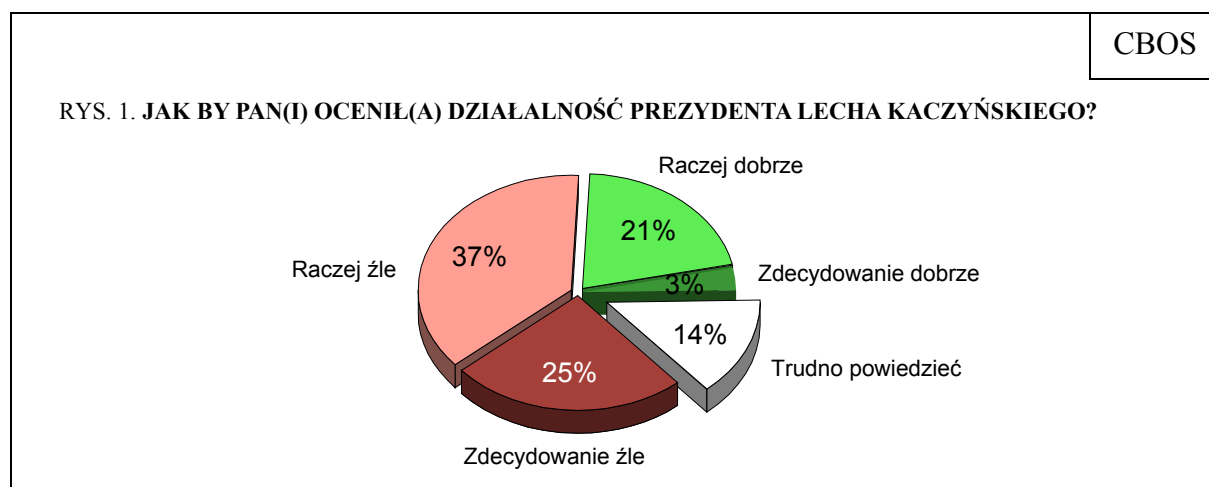

W listopadzie¹ ocenom respondentów poddaliśmy – poza pracą urzędu prezydenta i obu izb parlamentu – również funkcjonowanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Chcieliśmy także wysondować, jak postrzegana jest praca służb specjalnych państwa, które w związku z różnego rodzaju zastrzeżeniami – czy to koalicji, czy opozycji – stały się w ostatnim czasie przedmiotem debaty społecznej. Chodzi o Centralne Biuro Antykorupcyjne oraz Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Opinie o sposobie sprawowania najwyższego urzędu w państwie przez Lecha Kaczyńskiego od dłuższego czasu pozostają w miarę stabilne. W listopadzie pozytywnie o pracy prezydenta wypowiada się jedna czwarta ankietowanych (24%), natomiast zdecydowana większość (62%) wyraża krytycyzm.

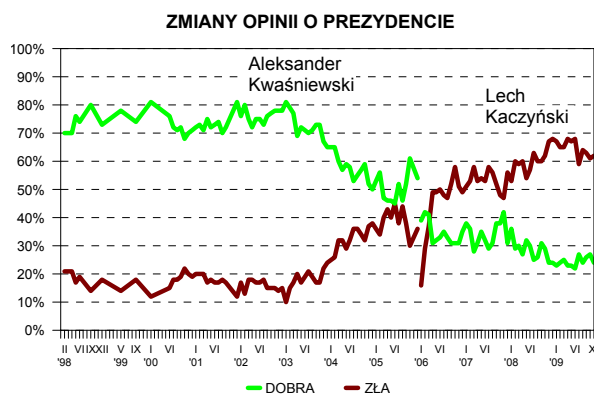

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (234) przeprowadzono w dniach 4–9 listopada 2009 roku na liczącej 1022 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

W ostatnim miesiącu liczba osób pozytywnie oceniających działalność prezydenta Lecha Kaczyńskiego zmniejszyła się o 3 punkty procentowe, natomiast odsetek opinii krytycznych pozostał na poziomie z października (wzrost o 1 punkt, w granicach błędu statystycznego).

Tabela 1

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany X-XI '09
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
	2008				2009											
	w procentach															
Dobra	31	29	24	24	23	24	25	23	23	22	27	24	26	27	24	-3
Zła	60	62	67	68	67	65	65	68	67	68	59	64	63	61	62	+1
Trudno powiedzieć	9	9	9	8	10	10	10	9	10	10	14	11	11	12	14	+2

We wszystkich grupach społeczno-demograficznych działalność prezydenta oceniana jest raczej negatywnie niż pozytywnie. Najbardziej krytyczni w tym względzie są respondenci o lewicowych poglądach politycznych oraz rzadko uczestniczący w praktykach religijnych, a ponadto badani w wieku od 25 do 34 lat, mieszkańcy największych miast i osoby o najwyższych dochodach *per capita*.

Pracę urzędu prezydenta stosunkowo najczęściej aprobują emeryci, osoby o najniższych dochodach, a także respondenci praktykujący religijnie kilka razy w tygodniu oraz deklarujący prawicowe poglądy polityczne (zob. tabele aneksowe).

W potencjalnych elektoratach partyjnych o działalności Lecha Kaczyńskiego z uznaniem wypowiadają się w większości jedynie zwolennicy PiS. Wśród sympatyków pozostałych ugrupowań parlamentarnych przeważa krytycyzm. Najsilniejszy jest on w elektoracie SLD.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	15	78	7
SLD	10	88	2
PSL*	30	60	10
PiS	79	17	4
Niezamierzający głosować	18	67	15

* Wyniki dotyczące tego elektoratu należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

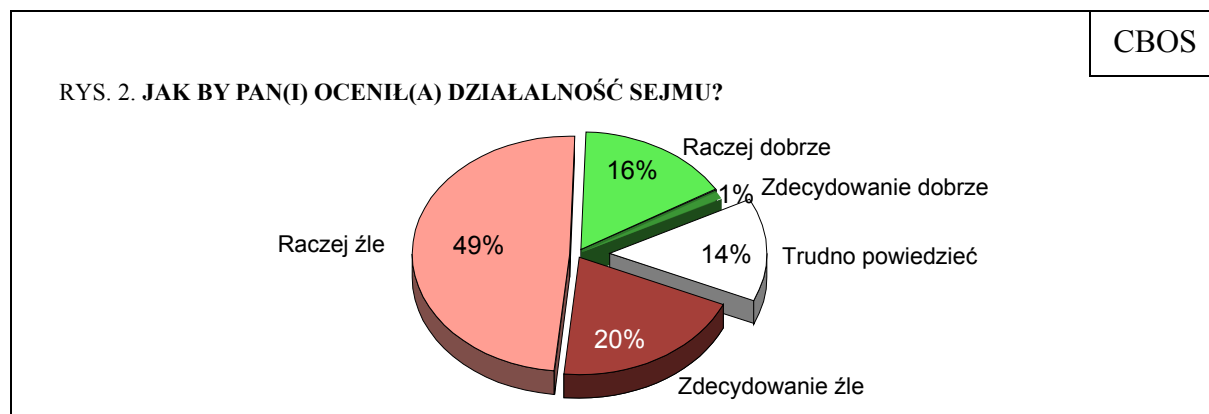
Spośród zadeklarowanych wyborców Lecha Kaczyńskiego z II tury wyborów prezydenckich jedynie co drugi (50%) jest usatysfakcjonowany sposobem sprawowania przez niego urzędu, a niemal dwie piąte (39%) to osoby rozczarowane. Elektorat Donalda Tuska z tych wyborów w zdecydowanej większości (82%) ma mniejsze lub większe zastrzeżenia do działalności głowy państwa.

Tabela 3

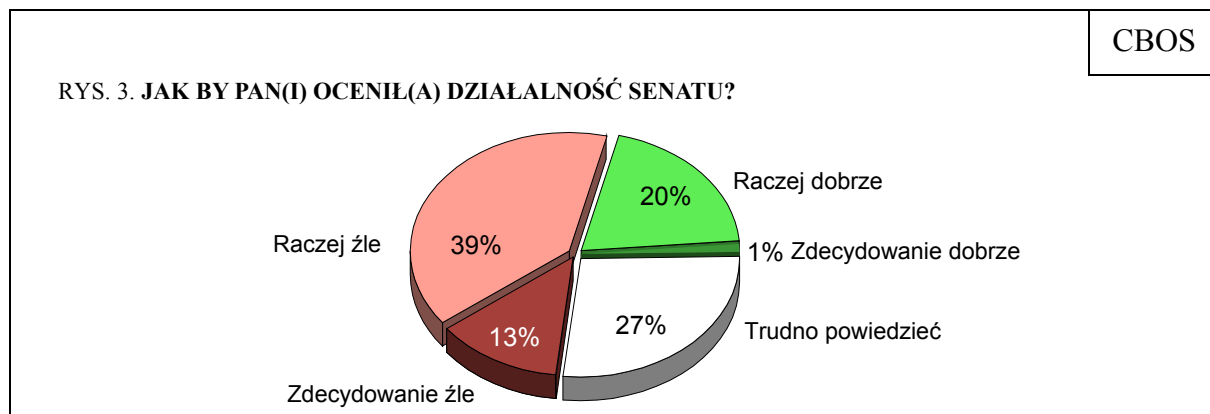
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	50	39	11
Donalda Tuska	12	82	6
Niegłosujący	19	61	20

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Działalność parlamentu cieszy się coraz mniejszym uznaniem społecznym. Pracę posłów pozytywnie ocenia zaledwie co szósty dorosły Polak (17%), a ponad dwie trzecie badanych (69%) wypowiada się o niej krytycznie.

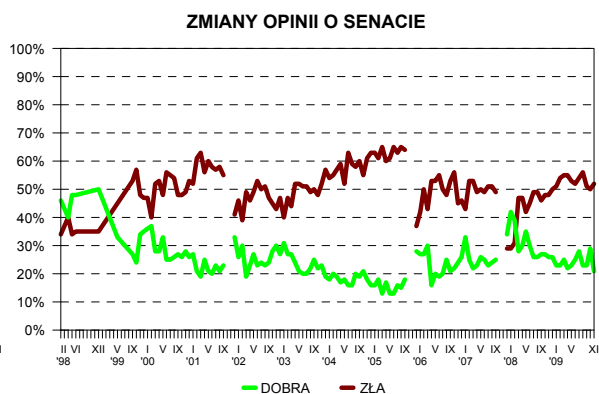
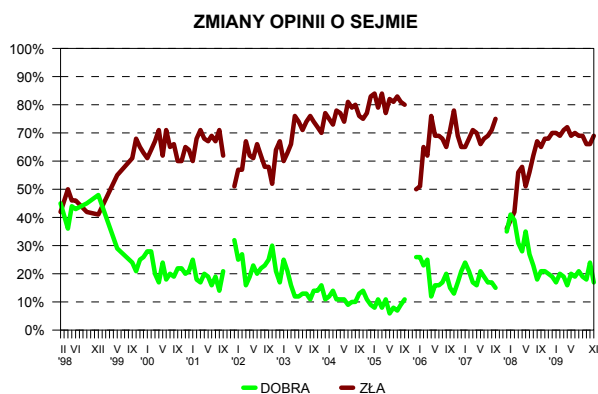
Mimo iż Senat jest postrzegany nieco lepiej niż Sejm, również w jego przypadku zdecydowanie przeważają opinie negatywne. Tylko co piąty badany (21%) wypowiada się pozytywnie o pracy senatorów, natomiast ponad połowa (52%) ma do niej zastrzeżenia.

Ubiegłomiesięczny wzrost notowań obu izb parlamentu okazał się zatem krótkotrwały. Od tego czasu nastąpił wyraźny spadek odsetka ocen pozytywnych dotyczących zarówno działalności Sejmu (o 7 punktów), jak i Senatu (o 8 punktów).

Tabela 4

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany X-XI '09	
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X		XI
		2008				2009											
		w procentach															
Sejm	dobra	21	21	20	19	17	20	19	16	20	19	21	19	18	24	17	-7
	zła	65	68	68	70	70	69	71	72	69	70	69	69	66	66	69	+3
	Trudno powiedzieć	14	11	12	11	13	11	10	12	11	11	10	12	16	10	14	+4
Senat	dobra	27	27	26	26	23	23	25	22	23	25	28	23	23	29	21	-8
	zła	46	48	48	50	51	54	55	55	53	52	54	56	51	50	52	+2
	Trudno powiedzieć	27	24	25	24	26	22	20	23	24	23	18	21	26	21	27	+6

W potencjalnych elektoratach partyjnych najbardziej krytyczni w opiniach o działalności Sejmu są zwolennicy SLD. Zadowolenie z pracy posłów najczęściej deklarują sympatycy PO, jednak i wśród nich dominują oceny negatywne.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	43	52	5
SLD	10	83	7
PSL*	18	70	12
PiS	12	75	13
Niezamierzający głosować	9	76	15

* Wyniki dotyczące tego elektoratu należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

Jeżeli chodzi o ocenę działalności Senatu, w elektoracie głównej partii rządzącej opinie pozytywne przeważają nad negatywnymi, natomiast wśród zwolenników pozostałych ugrupowań większość stanowią osoby niezadowolone z pracy senatorów. Najbardziej krytyczni w ocenie działalności izby wyższej parlamentu są respondenci niezainteresowani udziałem w ewentualnych wyborach do Sejmu i Senatu.

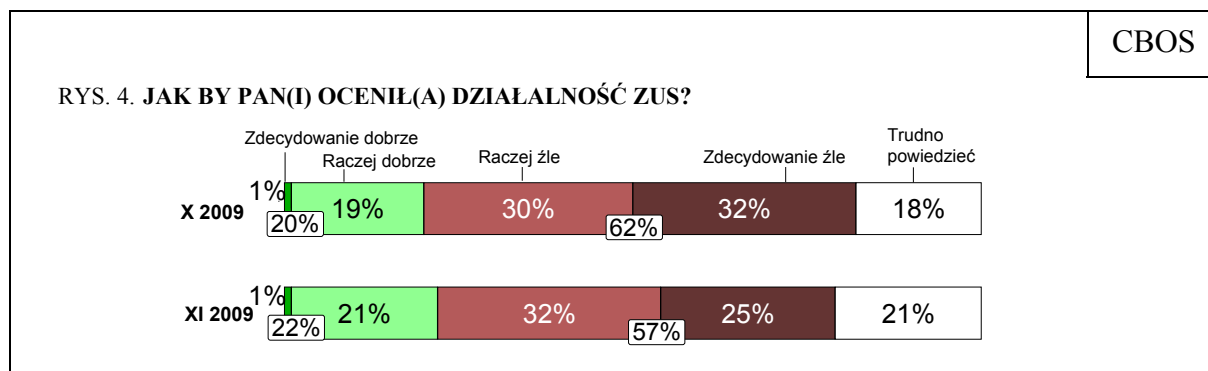
Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	44	35	21
SLD	20	54	26
PSL*	30	58	12
PiS	23	50	27
Niezamierzający głosować	12	62	26

* Wyniki dotyczące tego elektoratu należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI ZUS

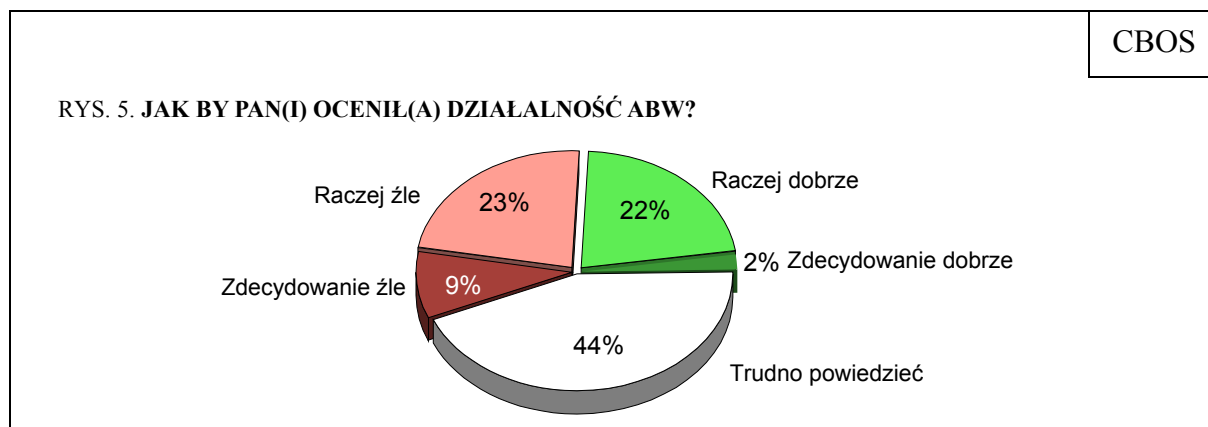
Wprawdzie w listopadowych ocenach działalności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, podobnie jak przed miesiącem, dominuje krytycyzm, jednak są one nieco lepsze niż w październiku. Pozytywnie o ZUS wypowiada się obecnie nieco ponad jedna piąta ankietowanych (22%, wzrost o 2 punkty), negatywnie zaś działalność tej instytucji ocenia 57% badanych (o 5 punktów mniej niż w poprzednim sondażu).

Podobnie jak przed miesiącem negatywne opinie o funkcjonowaniu ZUS przeważają we wszystkich wyodrębnionych grupach społeczno-demograficznych. Najbardziej krytyczni w stosunku do działalności tej instytucji są respondenci najlepiej wykształceni, przedstawiciele kadry kierowniczej, specjaliści z wyższym wykształceniem, technicy i średni personel, pracownicy administracyjno-biurowi oraz prywatni przedsiębiorcy. Stosunkowo najlepiej, aczkolwiek również raczej krytycznie, wypowiadają się o działalności ZUS emeryci (zob. tabele aneksowe).

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI ABW

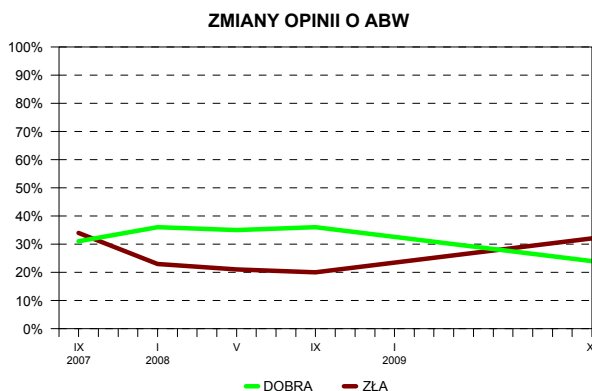
Z uwagi na to, że działania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – służby specjalnej, powołanej do ochrony porządku konstytucyjnego Rzeczypospolitej Polskiej – z oczywistych powodów z reguły są tajne, a efekty jej pracy dość rzadko bywają nagłaśniane, znaczna grupa ankietowanych (44%) ma problem z oceną działalności tej instytucji. Ci natomiast, którzy mają wyrobioną opinię na temat działań podejmowanych przez ABW, wypowiadają się o nich raczej negatywnie (32% ogółu) niż pozytywnie (24%).

Co istotne, obecnie działalność ABW oceniana jest przez Polaków znacznie gorzej niż podczas poprzedniego pomiaru – we wrześniu 2008 roku. Od tego czasu o 12 punktów zwiększył się odsetek opinii negatywnych i jednocześnie o tyle samo zmalała liczba ocen pozytywnych.

Tabela 7

Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność ABW?	Wskazania respondentów według terminów badań									
	IX '07		I '08		V '08		IX '08		XI '09	
	w procentach									
Zdecydowanie dobrze	4	31	4	36	2	35	5	36	2	24
Raczej dobrze	27		32		33		31		22	
Raczej źle	22	34	17	23	16	21	16	20	23	32
Zdecydowanie źle	12		6		5		4		9	
Trudno powiedzieć	35		41		44		43		44	

Pozytywne opinie o działalności ABW przeważają nad negatywnymi jedynie wśród najmłodszych badanych (w wieku od 18 do 24 lat), mieszkańców małych miast (do 20 tys. ludności), pracowników umysłowych średniego szczebla i osób zatrudnionych w usługach, a także wśród badanych o stosunkowo najwyższych dochodach (powyżej 1000 zł *per capita*). W pozostałych kategoriach społeczno-demograficznych przeważa krytycyzm, przy czym najbardziej surowi w ocenach działalności tej służby są mieszkańcy największych miast, rolnicy oraz osoby o lewicowych poglądach politycznych (zob. tabele aneksowe).

W potencjalnych elektoratach partyjnych działalność ABW cieszy się stosunkowo największym uznaniem zwolenników PO i PiS, natomiast najbardziej krytyczni wobec niej pozostają zadeklarowani wyborcy PSL.

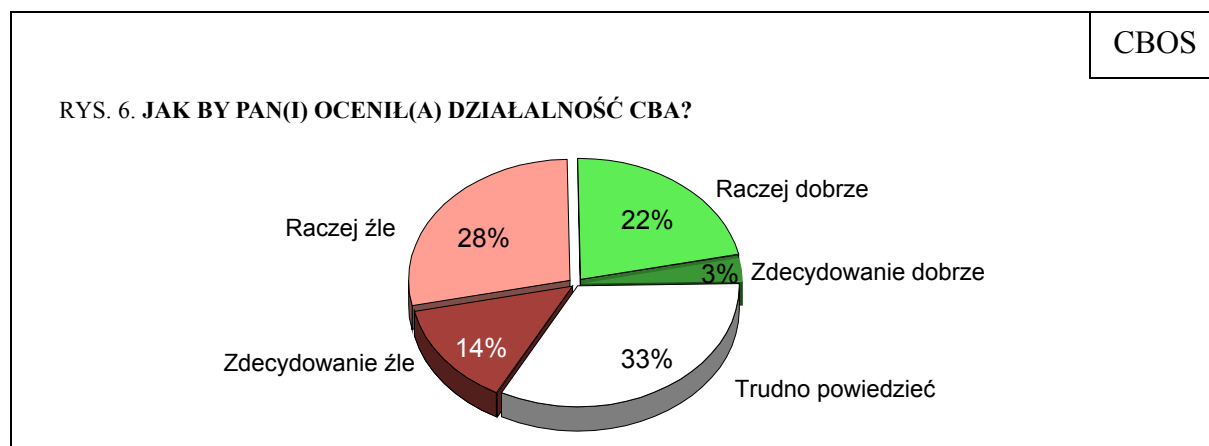
Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności ABW		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	31	26	43
PO	35	33	32
PSL*	16	47	37
SLD	28	29	43
Niezamierzający głosować	18	38	44

* Opinie tego elektoratu należy traktować ostrożnie z uwagi na niewielką jego liczebność w badanej próbie

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI CBA

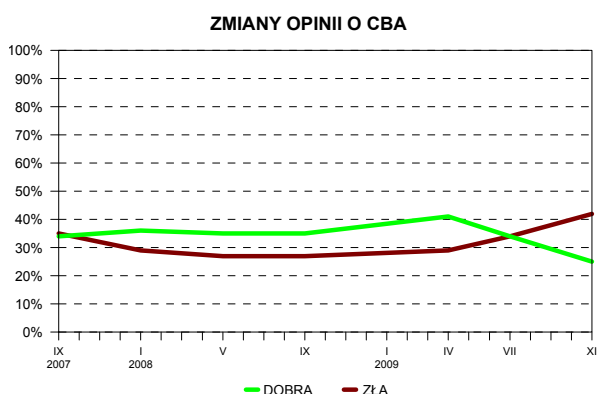
Jeszcze gorzej niż Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego postrzegane jest Centralne Biuro Antykorupcyjne – służba specjalna zajmująca się zwalczaniem korupcji w życiu publicznym i gospodarczym. Pozytywnie o działalności CBA wypowiada się obecnie, podobnie jak w przypadku ABW, jedna czwarta ankietowanych (25%), natomiast negatywnie – ponad dwie piąte (42%, o 10 punktów więcej niż w przypadku ABW). Nadal jedna trzecia dorosłych Polaków nie ma wyrobionej opinii na temat pracy funkcjonariuszy CBA.

Od ostatniego pomiaru – z lipca bieżącego roku – odsetek pozytywnych opinii o działalności CBA zmniejszył się o 9 punktów, a liczba opinii negatywnych wzrosła o 8 punktów. Obecne notowania CBA są najgorsze od początku naszego monitoringu tej służby, a więc od września 2007 roku.

Tabela 9

Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność CBA?	Wskaźniki respondentów według terminów badań													
	IX '07		I '08		V '08		IX '08		IV '09		VII '09		XI '09	
	w procentach													
Zdecydowanie dobrze	5	34	4	36	5	35	6	35	6	41	3	34	3	25
Raczej dobrze	29		32		30		29		35		31		22	
Raczej źle	20	35	21	29	19	27	21	27	23	29	23	34	28	42
Zdecydowanie źle	15		8		8		6		6		11		14	
Trudno powiedzieć	31		34		38		37		30		32		33	

Pozytywne opinie o działalności CBA dominują jedynie w potencjalnym elektoracie PiS. Wśród zwolenników pozostałych ugrupowań parlamentarnych w ocenie aktywności tej służby przeważa krytycyzm. Stosunkowo największy jest on wśród zadeklarowanych wyborców SLD i PSL.

Tabela 10

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności CBA		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	48	20	32
PO	24	53	23
PSL*	21	62	17
SLD	15	63	22
Niezamierzający głosować	23	43	34

* Opinie tego elektoratu należy traktować ostrożnie z uwagi na niewielką jego liczebność w badanej próbie

Z wyjątkiem ZUS, wszystkie pozostałe instytucje, których działalność oceniali respondenci w tym miesiącu, wypadają gorzej niż w poprzednich badaniach. Październikowy

wzrost notowań Sejmu i Senatu okazał się zatem krótkotrwały. Wydarzenia związane z ujawnieniem kulis działalności CBA i ABW oraz wzmożona krytyka pod adresem obu tych służb niewątpliwie wpłynęły niekorzystnie na ich społeczne postrzeganie, o czym świadczy istotny wzrost negatywnych ocen ich działalności.

Opracował
Rafał BOGUSZEWSKI